

PRILOG 5:

Primjer - poslovni plan za investicije preko 80.000€

Sadržaj

1	Osnovne informacije	3

1.1	Informacije o podnosiocu zahtjeva.....	3
1.2	Opis investicije	3
2	Analiza tržišta.....	4
2.1.	Prodajno tržište.....	4
2.2.	Nabavno tržište	4
2.3.	Analiza konkurencije	4
3	Lokacija	5
3.1	Adresa lokaliteta:	5
3.2	Podaci o vlasništvu	5
3.3	Tehnička opremljenost:.....	5
3.4	Ostalo:	5
4	Predračun planirane investicije.....	6
4.1	Prethodna ulaganja:	6
4.2	Nova ulaganja:	6
4.3	Dinamika ulaganja	6
4.4	Struktura ulaganja	6
5	Proizvod/Uslužni program	7
5.1	Opis proizvoda.....	7
5.2	Opis ulova (struktura, dinamika, kapacitet)	7
5.3	Grant.....	7
5.4	Prikaz ukupnog prihoda – plan prodaje i asortimana.....	7
6	Troškovi.....	8
6.1	Struktura i dinamika materijalnih troškova	8
6.2	Zaposleni i bruto zarade.....	8
6.3	Obračun amortizacije	9
6.4	Plan otplate kredita.....	9
6.5	Ostali troškovi.....	10
7	Projekcija bilansa uspjeha	11
8	Ekonomska ocjena projekta	12
8.1	EKONOMSKI TOK	12
8.2	Neto sadašnja vrijednost.....	12
8.3	PERIOD POVRAĆAJA INVESTICIJE.....	12
8.4	Finansijski tok.....	12
9	ZAKLJUČAK.....	13
10	Prilozi.....	14

1 Osnovne informacije

1.1 Informacije o podnosiocu zahtjeva

Ime i prezime:

Organizacioni oblik: (preduzetnik ili privredno društvo)

Jmbg/PIB:

Adresa:

Kontakt (telefon, faks, mail):

Opis prethodnih djelatnosti:

1.2 Opis investicije

Molimo Vas da u nastavku detaljno odgovorite na sledeća pitanja:

- Kratak opis investicije
- Koja je namjena trošenja sredstava?
- Da li je planirana investicija kupovina već gotovog proizvoda ili je potrebna njegova izgradnja?
- Ukoliko je predmet planirane investicije nabavka gotovog ribolovno-plovnog objekta potrebno je dostaviti detaljnu tehničku specifikaciju, ili ukoliko je predmet izgradnja ribolovno-plovnog objekta potrebno je dostaviti projekat sa detaljnim opisom radova

2 Analiza tržišta

Analiza tržišta obuhvata analizu prodajnog i nabavnog tržišta i analizu konkurenata. Potrebno je da odgovorite na sljedeća pitanja:

2.1. Prodajno tržište

- Postoji li tržište za Vaš proizvod/usluge? Opišite to tržište.
- Ko su korisnici Vašeg proizvoda/usluge? Koje potrebe proizvod/usluga zadovoljava?
- Na koji način će se Vaš proizvod/usluga pozicionirati na tržištu?
- Ko su najveći kupci Vašeg proizvoda/usluge?

2.2. Nabavno tržište

Opis nabavnog tržišta

- Da li na tržištu postoji adekvatno nabavno tržište pod prihvatljivim uslovima kvaliteta, roka isporuke i cijena?
- Ko su dobavljači?
- Na koji način je izvršena provjera nabavnog tržišta?

2.3. Analiza konkurencije

- Da li je proizvod / usluga, predstavljen u ovom projektu, već prisutan na tržištu?
- Ko su glavni konkurenti (kakav je njihov udio na tržištu, koji su njihovi proizvodi ili usluge i koje su glavne karakteristike njihovog poslovanja – jake i slabe strane)?
- Šta čini da se vaš proizvod / usluga, razlikuje od drugih sličnih proizvoda vaših konkurenata?

3 Lokacija

3.1 Adresa lokaliteta:

(Opisati lokaciju, dati tačnu adresu lokacije za realizaciju investicije, ukoliko postoji mogućnost insertovati satelitsku sliku lokacije – "googleearth", navesti udaljenost lokacije od centra, glavnog puta, opisati prilazne puteve, infrastrukturu)

3.2 Podaci o vlasništvu

(Naziv nosioca prava, JMBG vlasnika, osnov prava, obim prava)

3.3 Tehnička opremljenost:

(Ako postoji, opisati tehničku opremljenost lokacije ili ukoliko je već korištena za određenu djelatnost)

3.4 Ostalo:

(Ostale bitne informacije i po mogućnosti slike)

4 Predračun planirane investicije

4.1 Prethodna ulaganja:

NAPOMENA: Ukoliko se radi o proširenju postojećeg biznisa, nije potrebno kvantifikovati ulaganja (procijenjivati vrijednost), već samo opisati šta već posjeduje investitor (lista opreme i nekretnina u posjedu)

- **Nepokretnost (objekat)**
(upisati procijenjenu vrijednost nepokretnosti koja je vezana za realizaciju projekta za koju se pravi ovaj plan - ukoliko postoji)
- **Oprema**
(upisati procijenjenu vrijednost opreme koja je vezana za realizaciju projekta za koju se pravi ovaj plan)

4.2 Nova ulaganja:

NAPOMENA: Unesite vrijednost predmetne investicije iz ponuda, ime dobavljača, i kratko opisati koja su to nova ulaganja.

Sve navedene profakture i obračune dostaviti uz biznis plan.

- **Ribolovno-plovni objekat**
 - *Vrijednost novih ulaganja u ribolovno-plovni objekat, navesti cijenu koštanja objekta i ostale podatke iz projekta;*
 - *Opisati koji dio investicije i u kom iznosu se finansira iz kreditnih sredstava, a koji iz sopstvenih sredstava;*
- **Oprema**
 - *Navesti vrijednost opreme koja se nabavlja iz profakture i pribavljenih ponuda, navesti proizvođača (dobavljača), opisati opremu;*
 - *Opisati koji dio investicije i u kom iznosu se finansira iz kreditnih sredstava, a koji iz sopstvenih sredstava;*

4.3 Dinamika ulaganja

(Opisati dinamiku ulaganja, razvoja projekta i predviđene rokove izgradnje ribolovno-plovnog objekta, nabavke opreme, instalacije opreme i to po mjesecima)

4.4 Struktura ulaganja

U sljedećoj tabeli se nalazi prikaz strukture ulaganja:

U tabeli je potrebno upisati samo procijenjene vrijednosti prethodno opisanih ulaganja. Takođe, potrebno podijeliti investiciju na dio koji se finansira iz kredita i dio koji se finansira iz sopstvenih sredstava.

TABELA 1 (KOPIJA IZ EXCELLA)

5 Proizvod/Uslužni program

Potrebno opisati sve prihode koje ostvaruje aplikant od ribarstva. Za već postojeće biznise – pravna lica podatke o postojećim prihodima prikazati iz bilansa uspjeha (prethodna godina).

5.1 Opis proizvoda

(Imenovati sve proizvode, karakteristike, kvalitet, ambalaža, itd. Navesti standarde koje ispunjavaju, za svaki proizvod upisati planiranu prodajnu cijenu uz obrazloženje kako se do iste došlo)

5.2 Opis ulova (struktura, dinamika, kapacitet)

(Navesti dinamiku ulova – u koje doba godine se dolazi do realizacije najviše planiranog ulova, postize najviša prodajna cijena ulova)

5.3 Grant

(Opisati, shodno programu u kom procentu se planira prihod od programa, a shodno uslovima programa. Dobijeni iznos (procentat od ukupne investicije) unijeti kao prihod u prvoj godini poslovanja).Ovo treba uključiti u tabelu broj 2

5.4 Prikaz ukupnog prihoda – plan prodaje i asortimana

U sljedećoj tabeli se nalazi prikaz ukupnog prihoda po godinama, kao i realizaciji količina po proizvodima za svaku godinu. U tabeli je potrebno upisati svaku vrstu prihoda po godinama. Ukoliko ne postoje prihodi u prvim godinama, tabela pruža mogućnost upisa po godinama, tako da odrediti po već ranijem opisu godinu u kojoj se ostvaruje prihod i upisati vrijednost istog. Ukoliko postoji više vrsta prihoda nego ponuđenih mjesta, potrebno je iste opisati u tekstualnom dijelu, a upisati vrijednost istih direktno u tabelu na posljednjem mjestu pod nazivom „OSTALI“ prihodi.

* upisati i plan prihoda od subvencija od države (samo kvantifikovati) i to po godinama, a potrebno iste i opisati u dijelu teksta 5.3,

** upisati i plan prihoda (samo kvantifikovati) i to po godinama, a potrebno iste i opisati u dijelu teksta 5.4,

NAPOMENA: Potrebno je da aplikant da svoju procjenu uvećanja cijena proizvoda ili usluge tokom perioda realizacije koji je opisan u tabeli i to:

- 1) Nema uvećanja
- 2) Uvećanje 1%
- 3) Uvećanje 2%
- 4) Uvećanje 3%
- 5) Uvećanje 4%

Ovo uvećanje neće biti obračunato u tabeli, već je na evaluatoru da procijeni realnost uvećanja.

TABELA BROJ 2 – PRIHODI (KOPIJA IZ EXCELLA)

6 Troškovi

Potrebno opisati sve troškove koje ostvaruje aplikant.

6.1 Struktura i dinamika materijalnih troškova

Potrebno tekstualno opisati svaki utrošak (gorivo, maziva alat, itd). Opisati i cijene, kao i način nabavke istih). Sve potrebne podatke iz tekstualnog opisa, upisati u tabelu broj 3 (EXCEL)

NAPOMENA: *Ostali troškovi se nalaze u poglavlju 6.5, pa je ovdje nepotrebno navoditi troškove poput – vode, struje, knjigovodstva itd, već samo troškove utroška materijala)*

Slijedi tabela koja predstavlja strukturu i dinamiku materijalnih troškova po godinama:

TABELA BROJ 3: (KOPIJA IZ EXCELLA)

6.2 Zaposleni i bruto zarade

OPIS (tekstualni)

Navesti broj zaposlenih realizacijom plana, kvalifikacije zaposlenih, njihove obaveze i odgovornosti, reference i iskustvo menadžera, organizacija poslovanja, i obrazložiti vrijednost plata koje treba navesti u excel tabeli. Sve potrebne podatke iz tekstualnog opisa, upisati u tabelu broj 4.

NAPOMENA: *Obavezno uračunati i neto platu samog aplikanta, bez obzira koju funkciju pokriva.*

Slijedi tabela koja sadrži iznos plate po godinama za svakog radnika, broj mjeseci koji su potrebni da budu radno angažovani (sezonski radnici ili stalni radnici) kao i godišnji bruto iznos nadoknada.

ZA PRAVNA LICA

Bruto iznos nadoknada dobijen uz pomoć koeficijenta za pretvaranje neto u bruto iznose za plate, a shodno Zakonu o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, objavljenom u "Sl. list Crne Gore", br. 13/07 od 18.12.2007, 79/08 od 23.12.2008, 86/09 od 25.12.2009, 078/10 od 29.12.2010, 014/12 od 07.03.2012, 062/13 od 31.12.2013, 008/15 od 27.02.2015, 022/17 od 03.04.2017 i shodno Uputstvu Ministarstva Finansija Crne Gore objavljenom u "Službenom listu Crne Gore, broj 5/2011" od 21.01.2011. godine.

ZA FIZIČKA LICA

Potrebno upisati bruto mjesečni iznosi plate, a shodno Zakonu o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje član 21 (stav 11, 12, 13), objavljenom u "Sl. list Crne Gore", br. 13/07 od 18.12.2007, 79/08 od 23.12.2008, 86/09 od 25.12.2009, 78/10 od 29.12.2010, 014/12 od 07.03.2012, 062/13 od 31.12.2013, 008/15 od 27.02.2015, 022/17 od 03.04.2017 i shodno

Uputstvu Ministarstva Finansija Crne Gore objavljenom u “Službenom listu Crne Gore, broj 5/2011” od 21.01.2011. godine.

NAPOMENA: Potrebno je da aplikant da svoju procjenu uvećanja zarada tokom perioda realizacije koji je opisan u tabeli i to:

- 1) Nema uvećanja
- 2) Uvećanje 1%
- 3) Uvećanje 2%
- 4) Uvećanje 3%
- 5) Uvećanje 4%

Ovo uvećanje neće biti obračunato u tabeli, već je na evaluatoru da procijeni realnost uvećanja.

TABELA BROJ 4: (KOPIJA IZ EXCELLA)

6.3 Obračun amortizacije

NAPOMENA: Fizička lica – ne ispunjavaju.

Amortizacija predstavlja trošak osnovnog sredstva i nastaje trošenjem osnovnog sredstva. Da bi investitor održao kontinuitet proizvodnje, neophodno je da nakon isteka vijeka trajanja osnovnih sredstava obezbijedi sredstva za kupovinu novih.

To će uraditi tako što će u svakoj godini korišćenja osnovnih sredstava izdvajati određeni iznos sredstava (zavisno od vijeka trajanja i metoda amortizacije) na ime amortizacije i konačno obezbijediti zamjenu dotrajalih osnovnih sredstava novim. Tri su osnovna parametra za utvrđivanje iznosa amortizacije: procijenjena vrijednost, vijek trajanja i rezidualna vrijednost. Shodno Međunarodnim računovodstvenim standardima, kada se odredi vijek trajanja, amortizacija za određeno sredstvo je ista svake godine.

U ovom biznis planu smo podijelili sredstva na građevinske objekte, montažne građevinske objekte i opremu.

U sljedećoj tabeli se nalazi obračun amortizacije po godinama:

TABELA BROJ 5: (KOPIJA IZ EXCELLA)

6.4 Plan otplate kredita

Traženi iznos kredita: _____

Period otplate kredita: _____ (max 96 mjeseci)

Grace period: _____ (max 24 mjeseci)

Kamatna stopa: _____

U sljedećoj tabeli se nalazi plan otplate kredita po godinama:

TABELA BROJ 6 (KOPIJA IZ EXCELLA)

6.5 Ostali troškovi

U sljedećoj tabeli se nalaze ostali troškovi i to po godinama:

NAPOMENA: Nije potrebno upisati sve troškove koji su kreirani u tabeli, već samo one troškove koje aplikant smatra da će imati. Tabela služi samo kao podsjetnik, dok ukoliko se neki troškovi ne nalaze u tabeli, pod tačkom 7 – Ostalo se može kreirati novi naziv troška.

Objašnjenje troškova:

- 1) Struja – planirani trošak struje*
- 2) Voda – planirani trošak vode*
- 3) PTT troškovi (telefon, faks, internet, poštarina itd)*
- 4) Marketing (troškovi reklamiranja proizvoda, istraživanja tržišta, zakupa reklama i oglasnih tabli, itd)*
- 5) Intelektualne usluge (knjigovodstvo, advokati, konsalting)*
- 6) Osiguranje (osiguranje objekata, usjeva itd)*
- 7) OSTALO – svi drugi troškovi koji postoje*

TABELA BROJ 7 (KOPIJA IZ EXCELLA)

Ispod tabele opisati način na koji se došlo do vrijednosti svakog troška za svaki trošak prikazan u tabeli

7 Projekcija bilansa uspjeha

Bilans uspjeha predstavlja presjek poslovanja na godišnjem nivou.

Njegova suština je relativno jednostavna i svodi se na zbirno prikazivanje svih prihoda i svih rashoda, tj. utvrđivanju njihovog salda: dobiti (profita) ili gubitka - kao sintetičkog pokazatelja uspješnosti poslovanja

Projekcija bilansa se nalazi u sljedećoj tabeli:

TABELA BROJ 8 (KOPIJA IZ EXCELLA)

8 Ekonomska ocjena projekta

8.1 EKONOMSKI TOK

Ekonomski tok je projektovani gotovinski tok na način da se omogući procjena profitabilnosti projekta, posmatrano tokom cijelog trajanja projekta. Ekonomski tok uključuje ukupan prihod i ostatak vrijednosti imovine, ali ne i izvore finansiranja. Oni su izuzeti jer procjena profitabilnosti ima za cilj da pokaže u kojoj mjeri i u kom periodu projekat može isplatiti investiciju. S druge strane, troškovi uključuju ukupne investicije. Zbog toga amortizacija nije uključena u operativne troškove - ako se to uradi, "rashod" koji se odnosi na imovinu biće udvostručen.

Slijedi tabela u kojoj je prikazan ekonomski tok projekta:

TABELA BROJ 9: (KOPIJA IZ EXCELLA)

8.2 Neto sadašnja vrijednost

Neto sadašnja vrednost pokazuje sposobnost projekta da vrati sredstva uložena u njega: kada je predznak pozitivan onda odgovarajući iznos pokazuje za koliko projekat vraća sredstva više od uloženog. Kada je negativan, koliki je faktički gubitak. Zbog ovoga NSV se smatra ključnim – eliminacionim kriterijumom za ocjenu projekta: Ukoliko projekat ima pozitivnu neto sadašnju vrijednost može se smatrati kvalifikovanim za realizaciju; ako, međutim, ona ima negativni predznak, onda se projekat smatra neprihvatljivim.

Što se ovog projekta tiče, diskontna stopa računata za NSV je 8%.

Slijedi tabela u kojoj je prikazan NSV:

TABELA BROJ 10: (KOPIJA IZ EXCELLA)

8.3 PERIOD POVRAĆAJA INVESTICIJE

Rok vraćanja je period izražen u godinama za koji će diskontovani godišnji neto prilivi od investicije (iz ekonomskog toka) da povrate diskontovana (napomena: u koliko se radi o ulaganju koje traje više godina, a u koliko se radi o jednokratnom ulaganju, onda nema potrebe za diskontovanjem investicionog ulaganja) ukupno uložena sredstva. Realizacija projekta je opravdana ukoliko je rok vraćanja uložениh sredstava manji ili jednak vremenskom periodu utvrđenom od strane davaoca kredita, odnosno tehnološkim vijekom određenog projekta.

Slijedi tabela u kojoj se nalazi obračun perioda povraćaja investicije.

TABELA BROJ 11: (KOPIJA IZ EXCELLA)

NAPOMENA: Godina u kojoj se u potpunosti vraća investicija je prva pozitivna vrijednost u koloni „RAZLIKA“ i smatra se godinom povraćaja investicije.

8.4 Finansijski tok

Finansijski tok predstavlja prikaz kretanja gotovine po osnovu sopstvenog i kreditnog ulaganja kao i anuitetska plaćanja, pored priliva i troškova koji sadrži i ekonomski tok. Dakle, ovaj tok obuhvata sva novčana primanja i izdavanja, izuzev amortizacije, koja se akumulira i služi za otplatu obaveza i buduće investicije. Finansijski tok za potrebe ovog investicionog projekta prikazan je u sljedećoj tabeli:

TABELA BROJ 12: (KOPIJA IZ EXCELLA)

9 ZAKLJUČAK

(Potrebno opisati zbog čega bi kreditor odobrio sredstva za ovaj projekat. Dati podatke o vremenu povrata investicije, neto sadašnju vrijednosti projekta, ukupne prihode od poslovanja, značaj projekta za lokalnu zajednicu, za samog investitora kao i za državu. Dati razloge zbog čega je projekat održiv, kao i kako se projekat poklapa sa planovima razvoja poljoprivrede).

10 Prilozi

(Pobrojte sve priloge biznis plana: ponude, ugovore, projekte, lista opreme, fotografije, itd.)

Pripremljeno u

Potpis i pečat

Ime ovlašćene osobe

Datum _____